

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Martini Lvtheri Piae Ac Doctae Operationes In Dvas Psalmorvm Decades

Luther, Martin

Basileae

VD16 L 5540

Dirumpamus uincula eoru[m], & proijciamus a nobis iugu[m] ipsorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37005

discamus, nunq̄ nos pati iniuriā, quin prior & magis offendatur deus, q̄ nos, & tantam esse super nos dei patris curam, ut ante sentiat, indigniusq̄ ferat nostram iniuriā, q̄ nos ipsi, ut ab affectu uindictæ nobis temperemus, quin potius eorum misereamur, quos uidemus per nos in tantam maiestatem, pro sua perditione intruere, cum nō modo nō possint nocere, sed seipos potius horribiliter perdam. Sic ait: Qui tangit uos, tangit pupillā oculi mei. Nā & Propheta uelut ex animo cōdolens illorum temeritati: Primum, interrogatiue incipit, ut quid fremuerūt: quare seipos irident: cur molliūtur stulti impossibilia: O utinam sciperent & intelligerēt. Deinde exhortatus eos monet, ut solida pro inanibus operentur, hoc est, ut erudiantur potius & intelligant ad seruendum Christo in timore. Deniq̄ & ipsa uerborum tenuitate, inanity, & frustra eos conatus satis eleuat, fremuerunt, inq̄, meditati sunt, astiterunt, cōuenerunt. q. d. fremere potestis, abolere nō poteritis, meditabimini multa garrientes, nihil efficietis, statuerunt reges, & non fiet, cōsulent principes & irritū erit. Quid igitur reliquum uobis, nisi inani conatu multa uoluisse, ardua tentasse, omnia exquississe & nullum illorum cōtigisse, sed omnia longe in contrarium euasisse? Ita impij fremitus & consilia & studia aduersus pios permittit deus excitari, sed hæc oia sunt uelut fluctus tumētes aquæ, qui tumore suo uelut obruturi litus irruunt, & anteq̄ ad litus perueniant in seipsis humiliātur & euanescent, aut inani loquacitate in litore colliduntur. Iustus enim ut litus solidus in Christi fide, has languidas minas & cito ruituros tumores, fidens cōtemnit. Scit enim q̄ Moab supbus est ualde, & nunq̄ tāta eius uirtus quāta præsumptio, & maior indignatio, q̄ potestas, sicut Isaiæ & Hiere. dicūt. Quæ cruce satis digne torquetur impij, quādoquidē insignis est tortura, uelle omnia nocere, & nihil nocere posse, ut etiā gētes de inuidia dixerint: Inuidia siculi nō inuenere tyrāni maius tormentum, q̄ in re Christianorum eo maioris est gratiæ, quod non solum torquetur impij, nec solum nō nocere possunt, sed cōsulentē deo, sua tortura, sua inani machina, maxime omnium promouere cōgūtur, quod impedire nituntur, ut nec amici tātum possint Christiano prodesse, quātum inimici.

Impiorum inanes conatus.

Dirumpamus uincula corū, & proiciamus a nobis iugū ipsorum.

Hunc uersum connecti oportet uerbis illis, fremuerunt, meditati sunt, astiterunt, ut sit sensus: Hoc scilicet, fremuerunt, hoc garrierunt, hoc statuerunt, hoc concluderunt, ut dei & Christi iugo colla subducerent, uincula eorum rumpeant, & dicerēt: Nolumus hūc regnare super nos, Lucæ. xvj. Aut illud Job. xxj. Qui dixerunt deo, recede a nobis, scientiam uiarum tuarum nolumus. Quis est omnipotens ut seruiamus ei: aut quid p̄dest nobis, si orauerimus illum? Indu eit enim Propheta impios, ita loquētes. Alijs aliud uidetur. Ego interim hunc sensum sequor. Proinde, quod alijs scrupulū iniecit, q̄ plurali numero, eorum & ipsorum dixit, ad dñm & ad Christum eius referri debet, qui sine dubio duo sunt, Deus & homo, mittens & missus, sicut si diceres: Reiecit populus tam legatum q̄ principem, nec acceperunt consilia eorum.

Vincula eorum non eius.

Significari autem uinculis & iugis præcepta diuina, per allegoriam, uel metaphoram, Hieremias. v. probat: Ego autē dixi, forsitan pauperes sunt & stulti, ignorātes uiam domini & iudicium dei sui. Ibo igitur ad optimates, & loquar eis: Ipsi enim cognouerunt uiam domini, & iudicium dei sui. Et ecce magis hi simul confregerunt iugum, ruperunt uincula. Eiusdem. ij. A seculo confregisti iugum meum, rupisti uincula mea. Quāq̄ hic locus deprauatus est,

Vincula uia q̄ præcepta diuina.

B ij cum in

cum in hebreo prima persona, deus dicat: A seculo confregi iugum tuum & rupi uincula tua, ut sint uincula contraria uinculis, iugum, iugo, uia dei, uia hominum, iudicium dei, iudicio hominum.

Vincula, mandata Christi sunt, quibus in uia eius ambulare docemur. Iugum seu funes, iudicium, quo prohibemur operari mala, ut sit illud iustificatio spiritus, hoc mortificatio carnis. Duo enim sunt, quæ præcipiuntur: Declinare a malo & facere bonum, quorum prius ad crucifigendas carnis cupiditates, posterius ad bona opera facienda pertinet. Nec refert, si hæc quis permutet, ut uincula pro iudicijs, & iugum pro iusticijs accipiat, idem enim permanet sensus, quo habito, uerbi contentio contemnenda est.

Est autem uersus allegoricus, nam Rumpere pro contemnere, & tritum facere, Vincula pro præceptis, Proicere, pro non obedire, negligere, non recipere, iugum pro eruditione & disciplina castigandæ carnis, accipitur. Non autem allegoricum dico, more recentiorum, quasi alius sensus historialis sub eo sit querendus, quæ qui dictus est, sed quæ uerum & proprium sensum figura locutione expresserit.

Illud uide, Peruersis omnia peruersa, sicut dictum est, Cum peruerso peruerteris. Legem Christi, quæ libertatis & suauitatis est, uincula & iugum appellent, seruitutem & difficultatem arbitrati. Rursus suam legem, quæ ueritatis seruitus & infirmitas, libertatem & facilitatem esse credunt. Adeo impia omnia cedunt in malum, sic Hieremia, xxij. Quia dixistis sermonem istum, onus domini, & nisi ad uos, dicens: Nolite dicere onus domini, propterea, Ecce ego tollam uos & derelinquam, & dabo uos in opprobrium sempiternum. Necesse est enim, ut cui sua placent, diuina displiceant.

Onus domini
lene & suauis.
Phariseorum
grauia onera
sunt.

Iterum fidei oculis opus est, non enim Propheta dicit hæc, quod uellet uere dominum & Christum intellexisse, quando dixerunt: Dirumpam uincula eorum, quum pro deo & pro lege eius sese agere crederent, si Christum reijcerent. Sed Propheta, dominum & Christum appellat, quos, ab illis ignorantibus, contemptos describit, & uide an ne ideo, toto uersu uoluerit allegoriam uti, ut illos aliud simulasse, aliud fecisse ostenderet, & quandam operis allegoriam in cæcitate sua perfecisse, dominum & Christum reijcientes, quando maxime pro eis facere simularent.

Quid si per Tapinosin, pronomen eorum, posuerit propheta, ut simul apud se referat & intelligat, dominum & Christum eius, simul eorum in signum arguat contemptum, quo Christum nec nomine dignantur, nedum pro domino & Christo agnoscent. Igitur hucusque conatum eorum descripsit, quo Christum noluerunt regem constitui, quem dominus iam constituerat, in quo non tantum contra Christum, sed multo magis contra ordinationem dei machinati sunt, sicut figuratum est in Dauid & Saule: Nam & ipse Dauid diuino præcepto, rex inunctus erat, at Saul & Deo in hac ordinatione, & Dauid pertinacissime restitit, nec absimiliter & ipse fremuit, multa meditatus, multum strepit, multa consuluisset contra eum, sed sicut inaniter omnia præsumpsit, ita & Iudæi & gentes aduersus Christum, ut sequitur.

Qui habitat in cælis irridebit eos, & dominus sublabnabit eos.

in scripturis
repetitio.

Tautologia ista seu repetitio eiusdem, quæ frequens in scripturis est, similitudinis indicium est, autore sancto patriarcha Ioseph, Gen. xli, ubi uisiones Pharaonis interpretatus dixit: Quod autem uidisti secundo, ad eandem rem pertinet, sicut in scripturis similitudinis.